

Celoletna naročnina znaša K 2.—. Posamezne številke po 10 vin
Uredništvo: Franc Terseglav, Ljubljana (Katol. tiskarna). Upravništvo: Ivan Podlesnik, Ljubljana (Katol. tiskarna).

Št. 10.

V Ljubljani, dné 14. avgusta 1908.

Letnik I.

Današnja številka obsega 10 strani.

Mladeniški tečaj.

(Škofja Loka, 27. julija.)

Praktično delo v naših organizacijah.

(Poročal Ivan Podlesnik.)

I.

Tajništva izobraževalnih društev.

Naše izobraževalne organizacije se mi zde temelj vseh drugih organizacij na Slovenskem. Že stara resnica je, da neizobraženo ljudstvo nima smisla niti za svoj gospodarski, niti za svoj politični napredek. Zato pa bi tudi med nami Slovenci ne mogle tako lepo prosperovati niti gospodarske, niti politične organizacije, ako bi ne bile oprete na izobraževalne. Ker so torej poslednje tako velikega pomena, je naša dolžnost, da jih gojimo z veliko ljubeznijo in skrbnostjo. Nepričakovano hitro so se razširila, ne samo pri nas na Kranjskem, temveč tudi po vseh ostalih slovenskih deželah, izobraževalna društva. Ena sama centrala za slovenske dežele ni več zadostovala, in zato smo prišli do samostojnih zvez na Štajerskem, Koroškem, Goriškem, Vipavskem. Vse te zveze, poleg kranjske, štejejo že lepo število članov in po vsej pravici smemo pričakovati, da se bodo še lepše razvile, saj ga samo na Kranjskem ni skoraj tedna, da se ne bi ustanovilo kako novo društvo. Pri vedno naraščajočem številu izobraževalnih društev je pa treba samo misliti na to, da delo v naših društvih poglobimo in razširimo.

Najprvo pogrešamo pri kranjski zvezi tajnika, ki bi se posvetil samo izobraževalnim or-

ganizacijam. Brez tega ne bomo daleč prišli in zveza med pasameznimi društvi in »Zvezo« v Ljubljani bo postala še rahlejša. Zato je prva in glavna naša potreba za sedaj dobiti sposobnega tajnika, ki bo vodil natančno evidenco o včlanjenih društvi, imel pregled o prireditvah posameznih društev, dajal ustmena in pismena pojasnila in hodil tudi društva ustanavljat. V Ljubljani živo potrebujemo središča, h kateremu se lahko zateče vsakdo iz dežele, ki potrebuje za svoje društvo pomoči ali nasvetov. Sedaj mora človek, kri pride v Ljubljano z namenom, da se pogovori o svojem društvu, ali pa, da novo ustanovi, hoditi od Poncija do Pilata, da dobi predavatelja. Duhovniki v Ljubljani, ki delujejo v izobraževalni organizaciji, so preobloženi z delom, nič manj pa ne tisti redki lajiki, ki se zanimljejo in tudi delajo na izobraževalnem polju. Vsi trpimo zaradi preobilnega dela, in zato je marsikaj polovičarskega, marsikaj nepopolnega in tudi slabega. Tajnik torej je neobhodno potreben središču izobraževalne organizacije na Kranjskem. Ta tajnik naj bi imel svoje poslovanje in svojo pisarno urejeno vzorno, tako, da bi bila ta pisarna tudi učilnica za izobraževalna društva na deželi. Vsak tajnik, kateregakoli našega izobraževalnega društva bi hodil lahko, ako bi imeli v Ljubljani vzorno pisarno, prakticirat v to pisarno. S tem bi bilo naše izobraževalno delo izpopolnjeno in zadobilo bi tudi enotnejšo smer. V celo delo bi prišel nekak zistem, katerega ravno sedaj z ozirom na predavanja, veselice, igre, petje itd. zelo pogrešamo.

Predavanja.

Glavno in temeljno delo v naših društvi so predavanja. Mnogo se je že govorilo in pisalo o predavanjih, vendar pa pogrešamo še vedno statistiko o vsakoletnih predavanjih po

naših društvih. Centralni tajnik naj bi razposlal vsako leto pred pričetkom sezi za predavanja na vsa društva tiskovine, ki bi veljale za odgovor društva na centralo pri vsakem predavanju: 1. kdaj se je predavanje vršilo, 2. kdo je predaval, 3. tvarina predavanja in 4. morebiti, približno število udeležnikov. Na podlagi teh prijav bi centralni tajnik prav lahko sestavil vsako leto pregledno statistiko, ki bi bila velikega pomena ne samo za vsako posamezno društvo, temveč tudi za one gospode, ki hodijo iz Ljubljane predavat na deželo. Večkrat se zgodi, da je kdo naprošen, da naj pride predavat v to ali ono društvo, pa se mu prav nič ne pove, o čem se želi, da naj predava, tudi ne pove o čem se je v društvu že predavalo, niti se mu ne naznani, ali naj zbere primernejšo snov za žensko ali moško slušateljstvo. To je potem križ iskati primerne tvarine in še večji pri predavanju, h kateremu se zbere, kar se mnogokrat zgodi, za predmet predavanja neinteresovano slušateljstvo. Če pa bi se vodila statistika, bi bilo s tem predavateljem delo zelo olajšano.

Veselice.

Morajo biti, ker samo resno delo utruja in ne zadovolji članstva. Toda je eno: naj ne bodo te veselice prepogoste in naj se ne prirejajo v velikem stilu. Zlasti letošnje leto je prebogato veselice in manifestacij. Društvo blagoslovi zastavo, pa vabi celo deželo. Društvo obhaja desetletnico, pa hoče videti zbrano krog sebe celo Slovenijo. To je preveč. Društvo lahko parkrat na leto priredi veselico z igro, govori, deklamacijami itd., toda omeji naj se pri vabljenju samo na svoje članstvo. Če pa obhaja kako posebno slavnost, naj vabi bližnja društva in naj ne posega pri tem predaleč. Vsa društva skupaj in vse zveze pa naj imajo vsako leto svoj občni zbor, na katerem naj se združi delo z zabavo. Za društvenike posameznih društev je ta letni zbor obenem tudi izlet. Naj se pa pri tem zboru vpoštevata eno: občni zbor zveze naj se ne združi nikdar z manifestacijo ali javno telovadbo, temveč naj se porazdeli ta na dva dni. Prvi dan naj se manifestira ali telovadi, drugi dan pa naj ostanejo zastopniki društev na občnem zboru, ki je lahko obenem za zastopnike društev podučen tečaj, kot je današnji za mladeniče.

Glede iger, ki se vprizarjajo na naših odrih pa tole: dobrih, ljudskih iger manjka, to se sliši vedno. Zveza skuša pomagati s tem, da izdaja zbirko ljudskih iger. Toda to še ni vse. Zveza s svojo zbirko ne bo mogla ničesar narediti, ako ne bo imela primernih iger. Naj bi bil torej že uslišan že stokrat se ponavljajoči glas po sposobnem pisatelju, ki bi zbiral in urejeval za zbirko S. K. S. Z. primerne igre. Koliko zaslug si bo s tem pridobil in kako zelo bo pomagano našim društvom!

Pri tem ko govorim o igrah, pa moram odločno obsoditi eno tendenco, ki se je že vrinila pri marsikaterem društvu. Tole: nekatera dru-

štva prirejajo igre skoro vsako nedeljo. Ne gledajo pri tem mnogo na vrednost iger, ne na prisrčnost iste, temveč samo, da pride kaj denarja v blagajno, da se plača dom, zastava, ali kaj drugega. To ni prav, to kvari in ne vzgojuje, temveč mori čut gledalcev za lepo in dovršeno. Pa pokvarja tudi igralce. In to je tudi obsodbe vredno, kajti igre niso samo za gledalce, temveč so tudi za igralce, na katere vplivajo in jih morajo izobraževati še bolj kot občinstvo.

Izleti.

Naj bi naša društva, zlasti tamkaj, kjer ni telovadnih odsekov, gojila bolj izlete. Neprecenljiv je pomen istih zlasti za ona društva, v katerih se zbira delavstvo. Skupno organizirani izleti ne stanejo mnogo, so pa prijetna, razvedrujoča in zdrava zabava. Naj se vpeljejo po društvih posebni skladi za izlete, v katere naj se pobira skozi celo leto. Ni treba, da bi se ti izleti vršili daleč, so lahko popoldanski izleti v prosto naravo, samo, da se gre in da se pride ven, ven v naravo, na naše lepe griče, pod milo nebo, kjer je svež zrak in toliko lepote in toliko poezije. Ne tičati doma, v gostilni, v zakajeni sobi! Kadar je le prilika izleti ven, gledati, opazovati in se učiti od naše najbolj ljubeče matere, matere zemlje.

Čebelice.

Društvo brez »Čebelice«, je gospodar brez cvenka. Zato pri vsakem društvu ustanovite to ljubko hranilnico, ker potom nje se vzgajajo društveniki gospodarsko, se privajajo do varčevanja in si na lahek način prihranijo vinarje za izlete, veselice in igre.

Še eno!

Za vsako društveno delo — načrta! Delo brez načrta, brez jasnosti ne bo rodilo niti pol toliko sadu kot premišljeno, jasno načrtano delo. Zato naj ne pozabi nikdar društveni odbor, napraviti si že pred začetkom jesenske in zimske sezone natančen načrt za predavanja, igre itd., in pred začetkom pomladne in poletne sezone načrt za veselice in izlete. Potem pa se načrta držati, in ga izpeljati! Pa bo šlo in lahko bo šlo, ako je že dolgo prej vse premišljeno in vse potrebno preskrbljeno.

To so samo nekatere točke iz dela naših izobraževalnih organizacij. Dela je povsod mnogo, v nobenem društvu ga ne manjka, ako se hoče delati. Motor, sila, ki goni društveno življenje naprej, se mi pa zdi odbor, katerega duša mora biti tajnik.

Dober odbor; v njem izvrsten, navdušen tajnik, poleg tega vnet predsednik, in društvo mora rasti in se razvijati. Zato pa: vnet župnik ali delavni kaplan, par dobrih, za delo navdušenih lajkov in če ni društva, mora nastati po teh! Potem je pa ni tudi sile, ki bi delo zavirala, in je ni moči in ne hudobije, ki bi to delo ustavila. Pa če pride tudi cela armada liberalnega učiteljstva in nadutega svobodomiselnega študentovstva!

II.

Mladeniška organizacija.

Naša izobraževalna društva spopolnjuje naša mladeniška organizacija, naši telovadni odseki. Mlada je še ta organizacija in nekateri imajo strah pred njo. Največkrat se sliši: za naš kraj ni telovadba, naši fantje niso zanjo. To je napačno. Saj ni telovadba naši organizaciji glavni namen. Telovadba je sredstvo, namen organizacije pa je, zbrati pošteno slovensko mladino v trdno organizirano armado, iz katere naj se vzgajajo značaji in moške, ki se bodo že v mladih svojih letih vadili odločno in tudi uspešno braniti svetinje naše vere in ljubiti to lepo zemljo, ki jo imenujemo našo domovino. Za tako armado pa je prostora v vsakem kraju in vsaka vas mora odpreti taki mladini z veseljem vrata. V kolikor se more naj se goji potem pri taki mladeniški organizaciji telovadba, zlasti z ozirom na disciplino in vnanji nastop. Mesto telovadbe se vpelje lahko, z ozirom na krajevne razmere, tudi kak drug šport, n. pr. veslanje, streljanje itd., toda vse pod strogim vodstvom in jasno načrtanim programom. Telovadni odseki vspevajo povsod lepo. Pred drugimi društvi odlikuje mladeniške odseke sledeče:

Vsprejem članov.

Pri mladeniško-telovadni organizaciji se strogo in se mora zelo strogo paziti na to, koga se sprejme za člana. Princip pri tem mora biti: v telovadni odsek spada samo elita moške mladine ondotnega kraja. Slab, omadeževan značaj ni za to organizacijo. Pa ne samo pri sprejemu, temveč ves čas, se mora na to zahtevo strogo paziti. Vsak pregrešek, ne samo v telovadnici ali društvu, temveč tudi v zasebnem življenju, se mora karati in kaznovati. Od seje do seje se morajo take stvari obravnavati in na podlagi dobljenih dokazov sklepati o nadaljnjem postopanju s člani, ki po svojem nerednem življenju kratijo ugled organizacije. Strogo, neizprosno, previdno in odločno, brez popustljivosti! To delo pa je zelo olajšano, ako vodi odsek

Pregled vseh mladeničev ondotnega kraja.

Ta pregled naj se razdeli sledeče: na eno polo naj se pišejo vsi zanesljivi, dobri mladeniči, na drugo omahljivci, na tretjo slabiči, preklinjevalci, ponočnjaki itd. Te pole naj se potem pri odborovih sejah pregledujejo. Omahljivci naj se skušajo pridobiti, naši utrditi, nasprotnim pa naj bodo naši mladeniči po svojem vzornem, krepostnem življenju zgled in glasni opomin njih vesti. Tako bo mladeniška organizacija spopolnjena z apostolatom, ki bo most do najlepše organizacije, do Marijinih družb.

Agitacija.

Apostoli in agitatorji za dobro, koristno, lepo mladeniško stvar naj bodo naši fantje. Goreči, neustrašeni, vztrajni in navdušeni. Vsako priliko naj porabijo za delo in za organizacijo. Naj se ne strašijo psovka in zasmehovanja od

nasprotnikov. Te naj le še podžigajo v gorečnosti in delavnosti! Organizirana agitacija naj se razvije, po načrtu, premišljeno. Jedro naj ji bo krepostno, vzgledno življenje, sredstvo ljubezen do dobrega in lepega. Pod zastavo Marijino, v ljubezni do Kristusa, v skrbi do naroda in domovine, naj stopi na delo četa naše mladine!

Naraščaj.

Ta agitacija naj se razvije posebno na naraščaj. Ako ne bomo skrbeli za naraščaj, se ne bodo naše vrste izpopolnjevale, temveč zmanjševale. Zato na delo posebno tu. Na delo pred šolo, kjer naj naši mladeniči čakajo na mlajše svoje tovariše ter jih že tu iztrgajo izpod pogubonosnega vpliva našega liberalnega učiteljstva. Pazijo naj nanje doma, v družbi, na cesti, v cerkvi. Povsod naj jim kažejo višje vzore, povsod naj jih vzbujajo do lepšega in krepostnega življenja. Brez ozirov, naj jih svare pred zapeliivimi besedami ljudskošolskih agitatorjev za laži-svobodo. Uče naj jih, ljubijo naj jih, vzgajajo naj jih z zgledom in dejanjem. Le na ta način bomo paralizirali pogubonosni vpliv ljudskošolskih škodljivcev. Že vsak mladenič, vsaka dekle, vsak fant naj ve, da je učitelj v službi ljudstva in da je neznačajnejš, da je škodlivec in sovražnik ljudstva, če ne dela in ne uči v tem smislu kot namestnik vernih očetov in bogoljubnih mater. Po tej poti bomo ljudstvu sovražno učiteljstvo osamili v njega pogubonosnem delu in ga postavili pred stol ljudske sodbe in obsodbe. Naše organizacije pa bodo vršile lepo, veliko nalogo pravih ljudskih šol.

Seje in sestanki.

Vse tu načrtano delo pa se bo moglo uspešno in plodonosno vršiti le, ako bo imel mladeniški odbor redne seje in tudi sestanke vseh mladeničev. Že skoraj po vseh odsekih je vpeljana navada, da se vrše redne odborove seje vsak teden, po nekaterih odsekih pa tudi vsako nedeljo sestanki za vse člane. Pri odborovih sejah se rešujejo tekoče stvari, pri sestankih pa se vrše predavanja, ali pa nastopajo mladeniči sami v govorih in deklamacijah. Brez sej in sestankov pa ni mogoče rednega in uspešnega dela. Društvo, odsek, je organizem kot človek. Tudi človek, ki hoče premišljeno in uspešno delati, potrebuje trenutkov in ur, da se poglobi v svojo notranjost, da premisli svoje delo naprej in nazaj in da si izprosi milosti od zgoraj. Tako je potrebno tudi pri organizmu društva ali odseka. Redne seje in sestanki naj bodo premišljevanja o delu nazaj in naprej, milost neba pa si bo izprosilo društvo ali odsek po krepostnem življenju svojih članov, ki se bodo zavedali, da je vir in studenec vseh milosti Jezus Kristus.

III.

Mladost.

Mnogo časopisov imamo Slovenci. Pravijo, da skoraj preveč. Toda glavni izmed njih

so vendar nujno potrebni, ker za vsakim stoji organizacija. »Slovenec« ima za seboj močno razvito politično organizacijo, »Domoljub« kmetijsko, »Bogoljub« Marijine družbe, »Čas« znanstvo, »Dom in Svet« leposlovje, »Narodni gospodar« gospodarsko organizacijo itd. Tudi mladeniška naša organizacija je potrebovala lastnega glasila, da se je mogla tako lepo razviti. Nepričakovano veliko število naročnikov »Mladosti« nam priča, da je list slovenski mladini dobrodošel, da ji je potreben in drag prijatelj. Skrb naša mora biti, da se list pospne vedno višje in višje, skrb naše mladine pa, da ga še bolj razširi. »Mladost« ni izključno glasilo naših mladeničev-telovadcev, temveč namenjena je vsi slovenski mladini, mladeničem in dekletom. Zato naj se razvije za njo organizirana agitacija, tako kot to delajo že nekateri odseki. Vnaprej bomo merili moč mladeniške organizacije tudi po številu naročnikov na »Mladost«.

Zanimivi, zlasti apologetični članki v »Mladosti«, naj se porabijo za predavanja. List naj se shranjuje in da koncem letnika vezat. Mladeniške organizacije pa naj pridno pošiljajo dopise.

Ne sme ga biti našega mladeniča in tudi mladenke ne, ki ne bi bila zvesta naročnica in čitateljica »Mladosti«, po kateri bomo nosili naše ideje še širje med narod. Zato na delo! Mnogo ga je, toda lepo je in navdušiti mora vsakogar, ki vidi pred seboj lepe cilje in vzvišene namene naše organizacije. Nasprotniki skrbe, da postaja to delo vsled njih surovih napadov še zanimivejše. Mi pa skrbimo, da bo zmaga veselejša. Od cilja do cilja si moramo odpirati novih potov, od cilja do cilja nas mora biti več! Na zdar!

Oblečite orožje svetlobe!

(Cerkveni govor Valentina Zabreta v Škofji Loki, dne 26. julija t. l.)

Vzrmo od sebe dela temè in oblecimo orožje svetlobe. Rom. 13, 12.

Slovenski krščanski mladenič! Če stopiš v jasnem pomladnem jutru tja na vrt svojega očeta, kaj drugega bolj razveseli tvoje srce, kot lepo, mlado cvetoče drevo, ki daleč naokrog razkazuje mikavno krasoto svojo, pestro cvetje, v bližnji okolici pa razširja najprijetnejši vonj in vzduh, tako da si nehote zaželiš tje k temu drevesu v cvetju, da se ob njem navžiješ in nasrkaš naravne lepote, srce pa ti polni le ena sama želja, želja, naj bi iz tega cvetja vzkliklo veliko lepega sadja.

Tako mlado drevo v vrtu naše domovine, drevo, ki je še v cvetju, se mi zdi organizacija, katero si zasnoval ti, predragi slovenski mladenič, ti, ki si se na klic: vstani in hodi! vzdramil, takoj vstal ter stopil junaškim korakom na nova pota za jasno začrtanimi cilji, za cilji, ki vodijo do solnčnojasnih planjav k r š č a n s k e -

ga življenja. In kdorkoli biva v vrtu naše domovine, pa v njem ni zelene zavisti in črnega sovraštva proti tem vzvišenim ciljem, njegovo oko se mora iskreno vzradovati ob pogledu na to mlado drevo v cvetju, srce pa mu mora polniti želja, naj bi tudi iz tega drevesa, iz naše mladeniške organizacije, vzrastli lepši in najboljši sadovi!

Kakšni naj bodo ti sadovi?

O, to bi rad povedal s tako gromovitim glasom, da bi se slišalo po vsej naši domovini, z glasom, ki bi odmeval od sivih skalnatih sten naših visokih gorâ pa tje dol do izpranih pečin ob morskimi obali: Iz naše mladeniške organizacije, iz mladega drevesa, ki je sedaj v najlepšem cvetju, naj bi vzrasli mladeniči, ki si znajo in hočejo ne le pridobiti znanje, potrebno za plemenito in sadonosno življenje, marveč ki bodo tudi znali in hoteli varovati in ohraniti svoje mladeniško poštenje, neskaljeno varovati in ohraniti vero svojih krščanskih očetov, v zavesti, da življenje brez vere ni pravo življenje — ali da govorim naravnost z besedami velikega apostola narodov: Iz mladega drevesa nove mladeniške organizacije morajo vzrasti mladeniči, ki bodo znali in hoteli »vreči od sebe dela teme in obleči orožje svetlobe, ki bodo kakor po dnevu pošteno hodili, ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v kregu in nevoščljivosti, temveč bodo oblekli Gospoda Jezusa Kristusa.« (Rom. 13, 12—14.)

Takih sadov mi pričakujemo, takih sadov hočemo, nobenih drugih ne maramo!

Toda, kaj ti je storiti, dragi mladenič, da bodo iz drevesa, katero si zasadil, v resnici vzrasli taki sadovi? Mlademu drevesu v vrtu ne zadostuje dobra, vlažna zemlja, treba mu je tudi solnca, njegove svetlobe in gorkote. Za rast in napredek tvoje organizacije, slovenski mladenič, ne zadostuje dober začetek, skrbeti moraš za svetlobo in gorkoto, — brez tega bi tudi drevo te lepe organizacije začelo hirati, cvetje bi odpadlo, ne da bi rodilo kaj sadu! Pa kje boš iskal svetlobe in gorkote? Ali ne pri Njem, ki edini je zamogel reči sam o sebi: »Jaz sem luč svetá, kdor hodi za menoj, ne hodi po temi, ampak bo imel luč življenja.« (Jo. 8, 12.) Ali ne pri Njem, ki je govoril: »Kdor v mé veruje, potoki žive vode iz njegovega osrčja (Jo. 7, 38), ki nas pozivlja: »Ako ostanete v moji besedi, boste spoznali resnico in resnica vas bo oprostila.« (Jo. 80, 31, 32.)

Da, le v luči in svetlobi naukov božjega Solnca, Jezusa Kristusa in Njegove sv. Cerkve bo rast in pravi napredek mladega našega drevesa zagotovljen. Vsaka druga luč je goljufiva, vsaka druga svetloba omamljiva, ker se pač zasveti za trenutek tako, da skoraj jemlje vid — a v trenutku ugasne in ne ostane drugega okrog nas, kakor še večja tema nego je bila prej.

O krščanski mladeniči! Storimo to, kar je storil vzor mladeničev, sv. Janez Evangelist:

naslonimo tudi mi svojo glavo na srce Izveličarja, to je, uklonimo vsikdar svoj razum in svojo voljo Kristusu in Njegovi Cerkvi, a to ne samo v besedi, temveč v vsem svojem življenju in delu se dajmo voditi edino le resnicam in naukom, ki nam jih po povelju in naročilu svojega božjega ustanovitelja podaja nezmotljiva učiteljica, sv. katoliška cerkev.

Prva in sveta dolžnost vsakega člana mladeniške organizacije bodi: učiti se in spoznavati resnice in nauke sv. katoliške cerkve, to je, poslušati božjo besedo, in ker se prav v našem času ponuja toliko goljufive luči in svetlobe, ki samo omami, — brati samo tiste časopise in knjige, ki so pisane po načelih in v duhu krščanskih resnic; nikdar pa naj naš mladenič ne posluša govorov in ne prebira knjig in časopisov, ki skušajo zatemniti edino pravo luč, ki je v Kristusu in Njegovi sv. Cerkvi.

Ali svetloba sama ne zadostuje. Drevesce v vrtu tudi pozimi dobiva svetlobo, a ne prospeva, ker mu manjka gorkote. Gorkota, ki edino zamore privabiti pravo življenje iz mladega drevesa mladeniške organizacije, ta gorkota, dragi mladenič, je zopet v božjem Solncu, v Kristusu Jezusu. »Ogenj sem prišel prineset na zemljo, in kaj hočem, kakor da gori.« Ta ogenj, slovenski mladenič, se mora užgati v tvojem srcu, in ta ogenj mora tudi goreti — ogenj milosti božje, ogenj sovraštva do vsakega smrtnega greha. Kjer ni tega ognja, ni življenja, ki bi bilo vredno življenja. Ognjišče pa, kjer boš dobival takega ognja, je Jezus Kristus v najsvetejšem zakramentu. »Kakor mladika ne more roditi sadu sama od sebe, ako ne ostane na trti, tako tudi vi ne, ako v meni ne ostanete.« (Jo. 15, 4.) »Ako ne boste jedli mesa sinu človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi.« (Jo. 6, 54.)

Mladenič, kaj drugega ljubiš bolj kakor življenje? Pa rečem ti, če hočeš, da bo tvoje življenje vredno življenja krščanskega mladeniča, če hočeš, da bo tvoje življenje polno ognja za poštenost in čednost, za vrlino in krepost, o potem se bližaj bolj in bolj najboljšemu svojemu prijatelju, Jezusu v najsv. Zakramentu. Le tako boš rasel v milosti in ljubezni božji; le tako bo tudi drevesu tvoje organizacije zagotovljena krepka rast in plodonosen obstoj!

Druga dolžnost vsakega člana mladeniške organizacije torej bodi: bližati se bolj in bolj Jezusu v tabernaklu. Vsak strah in ozir pred ljudmi naj tukaj pade.

Pa kdo naj ti posreduje svetlobo in gorkoto božjega Solнца? »Po Mariji k Jezusu«, je geslo našega prevzvišenega knezoškofa, ki vas mladeniče tako iskreno ljubi. To geslo, krščanski mladenič, mora biti tudi tvoje geslo!

Predno je na gori Kalvariji Zveličar izdihnil svojo dušo, je izročil svojo mater Marijo mladeniču Janezu, mladeniča Janeza pa svoji materi Mariji: »Mati, glej, tvoj sin.« »Sin, glej, tvoja mati.«

Krščanski mladenič! Ta želja umirajočega Zveličarja bodi tebi nad vse vzvišena in sveta! »Pri Mariji je vse upanje življenja in kreposti.« Tebi pa se hoče življenje, a to življenje bodi v luči in svetlobi Kristusa; tebi se hoče kreposti, a ta krepost bodi v ognju, v ljubezni Kristusa. In to bo, ako ljubiš Marijo, ako v tvojem srcu gori ljubezen in popolna vdanost do Marije. Povem ti naravnost brez ovinkov, da te nikdar in nikoli ne morem smatrati za resnično katoliškega mladeniča, ako ne ljubiš Marije in se je morebiti celo sramuješ; glavni znak, da je v tebi Kristusu in njegovi cerkvi zvesto in poslušno srce, je, ako je to srce udano Mariji.

Tretja dolžnost vsakega člana naše mladeniške organizacije: Bolj in bolj se oklepaj onih, ki očitno razvijajo Marijino zastavo, ogibati se pa vseh, ki sramote Marijo in njene častivce!

Naj sklenem! Krščanski mladeniči, bratje moji! Znak, ki ga nosite na prsih ali na čepici, je ptica orel. Ptica orel je tudi znak vzor-mladeniča, sv. Janeza Evangelista. Na tega mladeniča, na ta tvoj vzor naj te vsikdar spominja tvoj znak. Mladenič Janez je bil ljubljenec Marijin: saj je edino njemu umirajoči Jezus zaupno izročil svojo mater Marijo, edino njega je prav posebno priporočil svoji materi Mariji. Učenec Janez je bil ljubljenec Jezusov — zakaj: ker je bil nepokvarjen mladenič. Ta nepokvarjeni mladenič pa je bil tudi edini izmed vseh učencev, ki je vztrajal pri Jezusu ne samo takrat, ko so Jezusa slavili in častili vsled njegovih velikih del in čudežev, marveč tudi tedaj, ko so ga sovražniki zasramovali, mučili in morili, tudi tedaj, ko so ga zapustili celo apostoli, je sv. Janez vztrajal pod križem. Odkod ta moč, odkod ta ljubezen, mladeniči! Pri zadnji večerji je v sv. obhajilu slonel na božjem Srcu Zveličarja, pod križem pa ga vidimo statj v družbi Marije!

Upam, predragi mladenič, da razumeš, kaj ti govori tvoj znak, ptica orel! Zagotavljam ti: Ako bo tebi vzor sv. Janez Evangelist, ako boš skrbel, da se tega vzora oklenejo vsi člani naše organizacije, o, potem se bo to drevesce, ki si je zasadil ti in je sedaj v tako lepem cvetju, razrastlo v veliko, mogočno drevo z najboljšim sadjem, v veselje in tolažbo tvojim starišem, v čast in ponos tvojim dragim, v blagor in srečo mili naši domovini! Zakaj, če boš v ljubezni Kristusa in Marije, bo vsedobri Bog blagoslovil tvoje delo, da bo dober tek ter trajen, neminljiv uspeh imelo! Amen.

Novi telovadni odseki

so se v zadnjih dneh — po škofjeloški slavnosti — osnovali v Mariboru, v Spodnji Idriji, to delo pa se ustanovi odsek v Hotedršici.

Snujejo

se telovadni odseki v Borovnici, Košani pri Sv. Petru in v Dalmaciji ter na Češkem po vzoru naše slovenske telovadne organizacije. V zvezi s tem procvitom in naglim narastkom je tudi dejstvo, da je »Mladost« dobila po Škofji Loki veliko novih naročni-

kov. Bratje telovadci in mladeniči! Ponosni ste lahko ne samo, ker se po Slovenskem širi naša organizacija, temveč ker tudi v drugih deželah po našem zgledu začnejo združevati mladino! To je najboljši odgovor na vse psovke od strani naših razljučenih nasprotnikov!

Redovne vaje med korakanjem.

(A. Jeločnik.)

(Konec.)

Zadnja vrsta redovnih vaj med korakanjem so zavoji s prečnim obratom na levo (desno) iz štiristopa v dvored in obratno. Rabi se ta vrsta na prostem pri različnih izletih. Če hoče n. pr. načelnik svojo četo telovadcev uvrstiti v dvored, je najkrajši način sledeči:

V boljše razumevanje bodi še omenjeno, da imamo v vsakem štiristopu desno in levo dvostopno progo, katerima na čelu sta desni in levi krajnik. (Ker telovadca, ki stojita skupaj, že sama tvorita dvostop, zato imenujem tukaj desne in leve dvostope, desno in levo dvostopno progo. Pri poveljih se pa kar kratko imenuje dvostop.)

Telovadci korakajo v štiristopih, na čelu dva krajnika. Načelnik poveljuje: »S čelom v dvored, levo vprék!«

Vsi telovadci razun krajnika levega dvostopa napravijo med korakanjem prečni obrat na levo (za eno četrtno celega obrata) in se vsi razun že omenjenega desnega krajnika, ki koraka na mestu, uvrste lepo v dvored, in sicer tako:

Vsi telovadci leve dvostopne proge se uvrste v red na levo stran levega krajnika tako, da se uvrsti na levo stran proge, poleg tega dvostopa, drugi dvostop, poleg drugega tretji itd. Seveda vsi hkrati!

Krajnik desnega dvostopa (dvostopne proge) se pa tudi takoj uvrsti tik za levega krajnika (v pravilni razdalji). Poleg tega krajnika se ravno na isti način kot levi uvrste desni, da stvorijo sami drugi red, in z levimi skupaj dvored!

Ravno tako kakor v levo se izvajajo te vaje v desno. V takem slučaju tvori pa desna dvostopna proga prvi red, leva drugi; levi krajnik se pa uvrsti v primerni razdalji za desnega!

Strogo se mora paziti pri tem, da telovadci levega in desnega dvostopa, takoj ko se na povelje prično uvrščati v dvored, tudi takoj lepo ravna in se že uravnani uvrste v lep dvored s pravilno razdaljo. Tako se dalje koraka v dvoredu lepo uravnano, dokler se ne povleže: »Postati stoji!«

Poveljuje se tudi lahko takoj, ko se še v dvoredu koraka, iz dvoreda nazaj v štiristop. Povelje se glasi: »V štiristop desno (levo) v bok!« (Povelje se mora glasiti, če se je poveljevalo v desno, na korak z desno nogo, na nasprotno povelje z levo nogo.) Na to povelje se telovadci uvrste v štiristop, tako, kot je bilo v eni zadnjih številčk povedano.

Opomba. Vsi br. telovadci, zlasti pa br. načelniki, se strogo opozarjajo na te tehnične članke, ki so v posameznih številkih »Mladosti!« Kajti kdor tega ne zna, sploh ni sposoben za vaditelja, še manj za načelnika. Poskušajo naj se te vaje kolikor možno na prostem. Na prostem se te vaje mnogo lažje razvijajo in vadijo, kakor v telovadnicah. Sploh je sedaj poletu na prostem mnogo bolj prijazno in kar je poglavito, tudi mnogo bolj zdravo, in zato tudi zelo priporočljivo!

Opomnil bi še br. načelnike in vaditelje, da nekoliko večjo važnost polagajo na povelja. Mnogo nepravilnega se opaža kar se tega tiče, razun pri malih izjemah skoro pri vseh odsekih. Pazi naj se, da se povelje glasi: 1. dovolj glasno, 2. lepo razločno; ne prehitro in ne prepočasi. Končnice naj se ne požirajo, ampak kolikor možno razločno izgovarjajo. Da se pa lepo in pravilno poveljuje, je treba mnogo vaje. Zato naj gredo telovadci, ne samo načelniki in pa vaditelji, na prosto, kjer naj se vadijo pravilnega, razločnega poveljevanja!

Strogo je paziti tudi, da poveljnik rabi samo pravilna povelja in izraze; zato je dolžnost vsakega načelnika in sploh vseh telovadcev, da pridno in natančno preštudirajo še enkrat vse te tehnične članke, ki so opisani v »Mladosti«.

Goriški mladini.

Somišljenik iz solnčne Goriške nam piše: Žalost mi je prevzela srce, ko sem po slavnosti v Škofji Loki primerjal našo mladino s fanti, ki so tam nastopali. In kako bi tudi mogel biti vesel! Mladina je bodočnost vsakega naroda, njegovo upanje, a na naše mladeniče ne moremo staviti velikih nad, če bodo kot možje nadaljevali to, kar se učijo kot mladeniči. Pri nas se vse preveč pije in pleše. Po nekaterih vaseh ne mine skoro nobene nedelje brez plesa, o pustu se pa kar skupaj drži. Če se doma dosti ne naplešejo, gredo v sosedne vasi, in koliko se pri nas popije, večinoma žganja! V majhni vasi je nakuhal lansko jesen neki posestnik nad 600 litrov žganja, — sedaj ga nima niti kaplje več. Popili so ga — fantje! Za kaj višjega, za berilo ali kaj drugega je škoda časa in denarja. To nas mora uničiti, ako se bo nadaljevalo. Dobijo se res tudi mladeniči, ki so vneti za vse dobro, a jih ni veliko, in še ti so izpostavljeni zasmehu drugih. Sicer pa ni čudno, da je tako in fantje sami tega niso krivi, ampak brezvestni zapeljivci, med katerimi krčmarji niso zadnji. Izobraženci se do zadnjega časa niso dosti brigali za kmetijske mladeniče, če so se pa, jih navadno niso poboljšali, ampak poslabšali. Po nekaterih krajih so ustanovili liberalni učitelji in drugi »napredni« osrečevalci ljudstva društva, v katerih se je pridno gojil ples, in mladeniči so tako podivjali, da nimajo več smisla za nobeno resno stvar. Pred nedavnim časom sem bral v nekem goriškem listu da se je ustanovil v A. klub z visoko donečim imenom, ki ima namen izobraževati tamošnje mladeniče. In kaj je bila prva prireditev? Maškerada in ples. »Splošna sodba je,« — tako so poročali — »da more kaj takega prirediti edino-le klub T.« Ali ni izvrsten ta način izobraževanja? Izobrazba mora stati na trdnih nogah, torej se morajo najprej s plesom izobraziti noge, nato se gre počasi navzgor proti glavi. A bojim se, da glava ne bo prišla več na vrsto, pač pa se bo iztreslo iz nje še to, kar je notri pametnega. Človek bi mislil, da v dvajsetem stoletju tako grozno norčevanje z izobrazbo in tako brezvestno zapeljevanje ljudstva ni več mogoče! Edino-le takozvana napredna inteligenca more ljudstvo tirati tako brezsrčno v propast. Če semintja kak dobromisleč mož skuša privedi ljudi na boljši pot in ustanoviti izobraževalno društvo na katoliškem temelju, lete nanj psovke, če ne še kaj hujšega. Vsaka resna organizacija je »klerikalna«, »nazadnjaška«, »poneumnjevalnica ljudstva« in kakor se že glasijo priimki v svobodomiselnem besednjaku. To vcepijo mladeničem v glavo in jih tako preslepijo, da so gluhi za vsako pametno misel. Na ta način jih prvaki komandirajo in obdržijo v nevednosti.

Goriški fantje! Kako dolgo se bomo še dali voditi za nos? Vzdravimo se in odženimo te laži-naprednjake, da ne bodo imeli časa nazaj pogledati! »Slovenska kršč.-socialna zveza« za Goriško bo ustanavljala telovadne odseke, v hribih pa strelske odseke. Teh se oklenimo in zvesto držimo! Pustimo tudi »Sokola«, ki ima sicer lepo ime, a je dosedaj mirno čepel v svojem kotu, dokler ga niso vzbudili telovadni odseki. Šele sedaj je začel milo skovikati, ko se mu gre za kožo. Ta ni za nas, naj ga imajo škrici! Mi kmetijski mladeniči se združimo v telovadnih in strelskih odsekih! Imenovali nas bodo »čuke«, »klerikalne brezdomovince« itd., a ne ustrašimo se, saj zmerjati zna vsak norec, ni treba, da bi bil celo naprednjak, a delati ne zna vsak! Goriški mladeniči! Če vam je na tem, da se ubranimo narodnega sovražnika, Laha, če ste vneti za pravi napredek goriškega ljudstva, če imate kaj smisla za vztrajno delo, ne preslišite tega, kar vam kliče vaš tovariš,

Goriški mladenič.

Brez boja ni zmage!

Št. Vid nad Ljubljano.

Naš telovadni odsek je minuli teden izgubil dva zaslužna člana. Zapustila sta nas Gogala in Kogovšek, prefekta v knezoškofjskem zavodu, ki sta ves čas marljivo sodelovala, prvi v pouku praktične telovadbe, drugi pa z navdušeno besedo. Za vse to se jima fantje javno zahvaljujemo in jima želimo mnogo uspehov v novi službi. Na zdar! — Škofjeloške telovadbe se je udeležilo 32 naših telovadcev. Ta lepa slavnost je napravila na nas mogočen vtis in uspehi se že poznajo. Pridno se vadimo sedaj, da bi dne 6 septembra tudi v Št. Vidu pokazali, kaj znamo. — Minulo nedeljo nas je obiskalo nekaj članov ljubljanskega odseka, ki so si ogledali našaščaj. Med potjo so jih v Šiški zahrbtno napadli šišenski »Sokol«. Pest debelo kamenje je letelo za njimi tako, da se čudimo miroljubnosti naših fantov, ki so, držeč se pravil dostojnosti, šli mirno dalje. Take stvari se tu večkrat godijo. Zato pa pozivljamo pristojno oblast, da ukrene potrebno, da bo pošten človek na cesti iz Ljubljane v Št. Vid varen pred surovinami. — Sentviški »Sokol« so pa drugačni tiči. Če včasih v poznih urah kalijo nočni mir in se včasih v kaki gostilni do krvi stepejo, je to le v smislu poslovnika, ki pravi, da bo gojil »Sokol« tudi telovadbo. Seve, ampak odslej bo drugače. Nedavno jim je namreč Žibert odprl svoj pod, kjer so se prav dobro imeli. Ko so pa oni dan zopet prišli telovadit — kroži govorica — čakal jih je poln voz rumene pšenice in »Sokol« so morali odpreti ves vir svoje zgornosti, da so prepričali g. Žiberta, da mlatenje ni telovadna točka. No, in zdaj, ko imajo skozi celo jesen in zimo zasiguran prostor na podu, je pač upravičeno, da se načelnik včasih potruži pod okno naše telovadnice, da bi se nekaj naučil. Sicer jih moramo pa pohvaliti, da se dobro držijo. Če katerega pri agitaciji vržejo kje skozi vrata, mu je to toliko, kot bi kozarec vina spil. In ko so imeli telovadbo na Pristavi, šlo jih je gori vseh šest — še več, načelnik je prišel šele čez dva dni domov, tako da so doma mislili, da je že zopet šel po kupčiji na Dunaj, v resnici je pa po Gorenjskem za »Sokola« agitiral. Da se ves Št. Vid ogreva zanje, to je gotovo, to smo tudi mi fantje videli minulo soboto. Ta večer se je namreč poslovil od nas brat iz Trsta, ki se je en mesec pri nas učil telovadbe. Uljudnost je zahtevala, da smo ga spremili na kolodvor. Ko smo pa prišli na koncu vasi do neke smreke, videli smo na njej v močan okvir varno zaviti lepak, ki je vabil na sokolsko slavnost v Kranj. Nekaj časa smo zbijali dovpite o tako zapokanem plakatu, potem smo pa prišli tablo in jo parkrat krepko zaguncali v zraku. A sedaj je bilo gorje! Priletel je najstarejši »Sokol« kranjske dežele Vovkov oče in nam povedal par prav krepkih. »Sokol« so sicer raznesli drugi dan govorico, da bi radi lepak strgali, pa smo bili odpodeni; ampak ko bi mi to hoteli, bi to lahko storili, tudi če pridejo vsi »Sokol«, kar jih je v Št. Vidu. A mi smo hoteli le videti, kdo čuva interese naših »Sokolov«, kadar se oni v gostilni pretepajo. Čujemo, da je očetu Vovku že žal, da se je tako obnesel in se izgovarja, da je mislil, da mi češplje krademo. Toda, ta je bosa; če prav nismo sadirejci, a to pa že vemo, da na smreki ne rastejo češplje. Konečno še omenimo, da naš zdravnik kuha »Sokolom« zelišče, vsled česar mu svetujemo, da naj le dela tako »za naroda«, če se mu zdi, da je to njegov poklic, a pri tem naj ne pozabi, da je v Št. Vidu nad Ljubljano.

Notranjski korenjaki.

Iz Logatca.

Vrlo napreduje telovadni odsek v Dol. Logatcu. Vpisanih je že nad 50 telovadcev, samih vrlih in krepkih fantov. Nasprotnikov je strah in z gnevom v srcih gledajo v bodočnost in si govorijo: »Kaj bo, kaj bo, če bo šlo tako naprej! Kaj je bilo tega treba? Sokol je bil preje ustanovljen, čemu se torej cepiti? Edinosti bi bilo treba in v edinosti bi marsikaj dosegli.« V naših srcih pa ni gneva, ampak ljubezen, zato pogumno gle-

damo v bodočnost, ne meneči se za tarnanje in zabavljanje Sokolov. Edinost z njimi odločno odklanjamo. Ohranijo naj jo le med seboj! Kajpada je »čukanje« na dnevnem redu, a jim ga bomo pošteno pregnali. — Telovadi se trikrat na teden. Poprečni obisk 40 na uro. Dolej imamo drog, bradljo, skok. Morda si omislimo tudi kroge. Veselje in navdušenje je v naših vrstah in še nikdar ni bilo toliko poštenega življenja med našo mladino, kot ga je prinesla telovadba. — Več veselja in navdušenja pa si želimo pri odseku v Gor. Logatcu in pa točnosti! Prihajajo naj vsi, saj jih je vendar precej priglasihih! Tudi ta odsek telovadi trikrat na teden. Poprečen obisk 12 na uro. Orodje: drog, bradlja. Dol. Logatec naj bo vzgled Gornjemu! Na zdar!

V spominih na Škofjo Loko.

Iz Jesenic.

Naš dan v Škofji Loki je bil tudi za nas Jeseničane časten dan. Udeležilo se ga je od naše strani 30 telovadcev, in sicer 26 v kroju, 4 pa z znaki. Cel dan je strogega in vzornega poveljništva brata Maksa Žena, vladala najstrožja disciplina in sicer ne malo po zaslugi Pisalo se je v neki cunji, da mo telovadci v Škofji Loki neke ne dolžni ostali, toda natančna poizvedba na licu kraja je, kakor vam je že znano, takoj dokazala, da je to pisanje bilo gola laž. Saj nismo Sokoli! Ali vam ni še vsem dobro v spominu tista sokolska veselica na Ferianovem vrtu, na kateri je iz neke ute izginila denarnica s precejšnjo vsoto kronc, zakar se je moralo nekaj mladih sokoličev pokoriti pri vodi in rietu? Ne trdimo ravno, da bi v naših vrstah kaka nerednost ali nerodnost sploh ne bila mogoča, to pa lahko rečemo — če boste kakemu našemu članu kaj takega v stanu dokazati, bomo mi drugače z njim obračunali, kakor se to pri vas dela, kjer take ljudi nastavlja celo za glavne agitatorje. Drage sove! Inamo o vas nabranih še precej takih podrobnosti, torej nikar na solnce ne hodite, ko imate toliko masla na glavi... Ko smo se sprehajali in korakali po ulicah prijaznega loškega mesta, so se nam nehote vzbudili spomini na čas, ko je pred nekoliko leti S. K. S. Z. svoje letno zborovanje priredila v zeleni Štajerski. V Mariboru se je sprožila misel, naj bi se v okviru »Zveze« ustanovila splošna telovadna organizacija, ki naj bi združila katoliško mislečo mladino. Kako navdušeno se je ondi sprejela ta misel! Danes je ni treba več bogve kaj povdarjati, kajti vsak dan se bolj pokaže, kako muno je bila taka organizacija potrebna, ko vendar zdaj vidimo, kako se telovadni odseki od dne do dne množijo. Takrat, ko se je ta misel vrgla med slovensko ljudstvo, še ni bil pravi čas zanje, ker naša mladina ni bila pripravljena. Hvala Bogu pa odločilni moške, ki so jo sprožili, niso počivali, temuč jo dalje gojili in negovali. Ti moške jeklene volje in kremenitega značaja niso preje mirovali, temuč vse svoje moči zastavili, dokler se ni razpršila siva megla, dokler se ni zjasnilo temno ozračje in se dvignil zastor, da so se naenkrat pokazale krepke vrste dobro organiziranih ter lepo in vzorno discipliniranih mladih fantov, ki so pogumno in neustrašeno korakali dalje do svojega skupnega cilja in smotra.

Zdaj pa premotrivamo velik uspeh te organizacije v primeroma tako kratkem času! V Škofji Loki se je najlepše pokazal. Tu telovadci iz vinorodne Dolenjske, tam bistri planinski orol iz skalnatih gorenjskih višin! Pokazali smo, da nam krščansko mišljenje ni samo na jeziku in nismo katoličani samo po krstnem listu. Naš značaj je katoliški in narodni, čeprav nam slednjega naši nasprotniki odrekajo. Ravno zato, ker imamo telovadci S. K. S. Z. toliko sovražnikov, se postavimo pod zaščito nebeške kraljice, varhinje našega slovenskega naroda in ji zvesto prisegamo, da se bomo vsigdar pod njeno zastavo borili za naše verske in narodne svetinje. Kakor ponižno pripoznavamo božjo moč nad seboj, tako ponosno povdarjamo naše versko prepričanje in narodno čustvovanje, kar tudi z dejanjem pokažemo in bomo vselej izpričali. Nikakor svetnikom »peta ne ližemo«, kakor je svojčas pisal neki propali list, temveč jih častimo

kot prave ljubljence in prijatelje božje, ki se gotovo vse seje krepke naše mladinske armade. Tudi ne klečeplazimo pred duhovniki, temveč jih spoštujemo kot naše dušne pastirje, drugič pa jih upoštevamo tudi v našem javnem življenju, kjerkoli nastopajo in nam po višini svoje izobrazbe pomagajo s svetom. Ne »nosimo škofovske mitre in palice«, temveč pero bistrookega orla, kar nam je v opomin, da kakor orli branimo našo domaćino in naš rod. Tudi nimamo »meniške kute«, ampak telovadsko uniformo. Seveda, če srečamo duhovnika s sveto popotnico in stare ženice, ki opravljajo svojo pobožnost, tedaj tudi mi storimo svojo dolžnost kot katoličani in se ne skrivamo kakor plašna piščeta v hosto, kakor to delajo naše sove (drugače »sokoli« imenovane). To ni pogum, ampak zagrizenost in strahopetnost. Mi pa, dragi bratje, vztrajajmo na naši poti in bodimo res pravi planinski sokoli, tako zdravi, tako bistri in tako bojevit! Na zdar!

Kakšne so naše zabave.

Iz Mengša.

Zopet nekoliko o našem delu! Pohvaliti moramo dijake, ki pridno telovadijo in se za naše društveno življenje zanimajo. Tako je prav! Mi kmečki in delavski mladeniči smo jim iz srca hvaležni. V zadnjih štirinajstih dneh smo dobili že težko pričakovano telovadno orodje, drog in bradljo, na katerem sedaj redno telovadimo in se pripravljamo za javno telovadbo, ki jo mislimo prirediti še v letošnjem letu s sodelovanjem bližnjih bratških odsekov. (Škofjeloške prireditve se nas je udeležilo 18, pri mladeniškem tečaju sta ostala dva.) V nedeljo, dne 9. avgusta, smo poleteli na izlet na prijazni griček Rova. Iz Mengša smo šli ob pol štirih popoldne, nekaj v uniformah, drugi brez njih. Brata načelnik in trobentač sta trobila prav pridno, za njima so stopali drugi telovadci, za temi pa naraščaj, vsi v lepem redu v štiristopih. Ob tri četrt na pet smo prikorakali na Rova, kjer smo se namenili, da gremo v cerkev, da se poklonimo Oni, ki je tudi naša mati, da se izročimo njenemu varstvu. Na naše ne malo iznenadenje smo opazili par zastav, ki so vihrale na prijaznem gričku. Pri vходу v cerkev nas je prav prijazno sprejel tamošnji župnik Janko Šiška. Nato smo malo pogledali okoli sebe, ker se nam je nujno lep razgled, posebno na južno stran. Nato smo se zopet uvrstili v štiristope in odkorakali na vrt gostoljubne Pirčeve gostilne. Nekoliko smo se okrepčali in bili veseli družbe, ki je bila okoli nas. Bil je župnik, več duhovnikov, drugih gospodov in gospodičen in tudi Zvezin načelnik brat Jeločnik. Ko je društveni mešani pevski zbor zapel nekaj prav lepih pesmi, nam je g. Svetlin dovolil, da smo na njegovem vrtu zbijali žogo »Fotbal«, kar je vzbudilo mnogo zanimanja pri gledalcih. Nato smo še na dvorišču g. Pirca proizvajali nekaj prostih vaj. Poveljeval je pri prostih vajah načelnik br. Vojteh Jeločnik. Tako nam je prehitro minil čas, med prijaznimi Rovljani in prišel je čas odhoda. Ob pol sedmih smo se zbrali na povelje brata načelnika za odhod. Prej smo se pa še poslovili od zbrane družbe in obljubili, da še pridemo in da želimo, da bi tudi fantje na Rovih postali naši bratje. Ko smo odkorakali, smo zaklicali trikrat »Na zdar!« V odgovor nam je bil bučen »Živeli!«, »Na zdar!« Mi pa smo s seboj odnesli najboljši spomin na prijazna Rova. V Mengeš smo prikorakali po drugem potu, kakor smo odkorakali. Tudi tukaj nas je sprejela velika množica ljudi. Pred telovadnico smo se na povelje »razhod« razšli vsak na svoj dom. In čulo se je: »Lep popoldan je bil.« V kratkem poletimo v Ihan. Na zdar!

Izobrazujemo se!

Iz idrijskega kota.

Izvanredni občni zbor našega telovadnega odseka se je vršil dne 5. pr. mes. Moral je biti zato, ker nas je podpredsednik br. Lapajne zapustil, ker je šel cesarja

služit v Zader, br. Medvedič, dosedanjí predsednik, bo pa tudi kmalu oblekel vojaško suknjico. Na sporedu je bila torej: 1. Volitev odstopivših odbornikov; 2. Služnosti. Ob določeni uri smo se zbrali telovadci polnoštevilno v društveni sobi; udeležilo se je zboru tudi nekaj naših podpornih udov. Br. Medvedič otvoril zborovanje s tem, da pozdravi vse navzoče in pove, zakaj je sklican izvanredni občni zbor. Postavil je na dnevni red volitev. Ker ni hotel nobeden nikogar predlagati, je on nasvetoval br. Fr. Svetličiča, dosedanjega tajnika, za predsednika, kar je bilo sprejeto z odobravanjem. Svetličič je že tretji odsekov predsednik. Zatem je bil izvoljen za podpredsednika br. Iv. Kanduč soglasno. Enako je bilo soglasje pri volitvi tajnika bre. Lav. Puca in odbornikov br. Iv. Čibeja in Karola Hrovata. Zatem prevzame predsedstvo br. Svetličič. Brat načelnik Kogej prosi za besedo. Zahvali se bivšemu predsedniku za trud, ki ga je imel v prid telovadnemu odseku, ga prosil, naj tudi pri vojakih ne pozabi našega odseka in mu želel, naj bo srečen v stanu, ki je vanj poklican. Dalje se je oglašil k besedi br. Kanduč in priporočal predavanja. Mladeniči, je dejal, se morajo sami vaditi v nastopu. Prihodnost mora biti naša in mi bomo gospodarili tudi v idrijski občini. Toda kako bomo gospodarili, če ne bomo zmogli samostojnega nastopa? Tihi kimavci, pomilovanja vredni, bomo kakor je sedaj večina vladajočih mož. Pozival je tovariše, naj hero sestavke v »Mladosti« in naj ta list še bolj razširijo, kot je že doslej razširjen. Nato je razvijal br. Zevnik sledeče misli: Dvojna je izobrazba, duševna in telesna; cilj mladinske organizacije ste obe, a prva je važnejša. Telesna moč sama človeku ne zadostuje do zmage. Pri telovadbi mora biti disciplina in pri predavanjih se ravno navdušimo zanjo, ker spoznavamo njeno korist in potrebo. V mladeniških sestankih se govori tudi o tem, kako naj telovadci svojem stanu na čast nastopajo in se uljudno vedejo. Brat načelnik opomni na to izvajanje, da so predavanja res potrebna, da je na zdaj zanje čas neprimeren, da imajo tudi drugod odseki predavanja le v zimski sezoni. Br. Zevnik je tedaj vprašal, kdaj se naj prične predavanja? Sklenilo se je, da meseca septembra. Ko je slednjič še brat Kanduč udaril po žganjepivcih in drugih pijancih, se je končalo to živahno zborovanje. — Novi predsednik se je zahvalil za izkazano mu zaupanje, obljubil, da hoče delovati za prosep telovadbe in zaključil zbor. — Za br. Medvedičem nam je žal, zato mu ključemo: Na veselo svidenje!

Z bojišča.

Iz Radovljice.

V našem telovadnem odseku se vse prav lepo razvija. Fantje dobivajo vedno več veselja do telovadbe in naše prepotrebne organizacije. Prav pridno smo se pripravljali za Škofjo Loko, osobito zadnjih štirinajst dni. Škofjeloške javne telovadbe se nas je udeležilo 15, pri mladeniškem tečaju pa je ostal eden. Prav zadovoljni smo odhajali domov, kajti tako velike manifestacije naše organizacije še nismo videli, nasprotno pa seveda še manj. Naše sove so nas strašile s svojimi praznimi frazami. Danes pa jim lahko rečemo, da so se prav pošteno blamirale, kakor škofjeloški dopisnik »Slovenskega Naroda«. Dragi bratje, kako pa sedaj? Ali bomo še dvomili o moči naše organizacije? Ne, tega ne sme več biti! Sami smo se prepričali, da nismo osamljeni, ampak da jih je na stotine drugih, ki so navdušeni za iste ideje, kakor mi. Poglejmo nekoliko, česa pri nas manjka. Treba nam je predavanj. Drugič morajo člani redno prihajati k vajam. Tretjič moramo pridno čitati naše mladeniško glasilo »Mladost« in tudi večkrat pogledati v sobi našega »Izobraževalnega društva« med drugo časopisje. Kajti treba se nam je okrepiti na socialnem in duševnem polju. Praznik, predragi, ni naše življenje, življenje naj bode nam delavni dan! Ne plaši se znoja, ne straši se boja; dejanje le ljubi, a boj se pokoja! Bratski Na zdar!

Iz Vipave. Z velikim navdušenjem smo pripravljali naše mladeniče za javni nastop v Škofji Loki. Izmed 25 članov udeležilo se jih je dvanajst, gotovo častno število za tako mlado društvo. Kakšno veselje je vladalo med našimi mladeniči v soboto zjutraj, je nepopisljivo! Neustrašeni smo korakali do konca trga vipavskega, kjer nas je čakal voz, ki nas je peljal naravnost v Škofjo Loko. Med dolgotrajno potjo prepevali smo narodne pesmi in trobentali tako, da se bo vsak še v poznem življenju spominjal na veselo družbo odhajajočo v Škofjo Loko. Največje izzivanje smo čuli v Ljubljani, različne psovke, za katere se pa nismo zmenili. Nastopilo je pri javni telovadbi osem članov. Vsakemu bo ta prvi javni nastop v vednem spominu. Ob pol 8. uri zvečer smo se odpeljali iz Škofje Loke. Kako navdušeno so zatrobentali rogovi zadnji pozdrav prijaznemu gorenjskemu mestu! Z veseljem je danes vsak zagotovil delati za društvo, za njegov ugled in prospeh! Zagotovljeni ste, bratje, da niste sami v ljutem boju za obstoj Slovenije, ampak nepregledna vrsta krepkih, bojaželjnih mladeničev je z vami! Na zdar!

V pojasnilo. Gospod urednik »Bogoljuba« je izdal »Vestnik Marijinih družb«, v katerem čitamo med opravičbo, zakaj se je marijanski shod prestavil na dan 8. septembra t. l., sledeči stavek: »Vzroka za to sta dva. Glavni vzrok je ta, ker je samo tri tedne prej mladeniški shod v Škofji Loki, kateri shod se je določil na 26. julija že potem, ko je bil marijanski shod določen in naznanjen na 15. avgusta.« Gospod urednik se morda spominja, da mu je bilo parkrat po nekem članu predsedstva Z. T. O. pojasnjeno, da so imeli telovadci prvotno določeno, da prirede dne 15. avgusta t. l. Zvezino telovadbo v Škofji Loki. Ko pa je isti član predsedstva izvedel zasebno, da je nameravan ta dan marijanski shod, je predlagal, da se Zvezina prireditev premakne, kar je takoj obveljalo. Da se je odbor Z. T. O. odločil za 26. julij, je bil glavni vzrok ta, da se je moral odbor ozirati na travnik za telovadbo in pa na vreme, kar je oboje prišlo koncem julija najbolj v poštev. 15. in 16. avgust bi nam prišla tudi v tem oziru bolje, ker bi lahko napravili 16. večji mladeniški shod, kot je bil sedaj dne 27. julija. Mislili smo ta dan tudi skupno poromati ali na Brezje ali pa na Bled. Gospod urednik je bil s tem pojasnilom zadovoljen in se je tudi pridružil misli, da se v prihodnje vse večje prireditve naših organizacij določijo po skupni domeni. Zakaj sedaj to očitane? Zakaj očitane ravno v času, ko se mladeniška in Marijina organizacija tako lepo bližata? (V današnji številki govor Zabretov in Podlesnikov.) Ali hočejo nekateri res samo odbijati in razdirati vsled malenkosti? To ni prav, gospod urednik! Nadaljnja izvajanja gospoda urednika o društvenih prireditvah podpišemo z obema rokama in smo že v Škofji Loki, kar priča ravno v današnji številki objavljeni članek, izvajali ista načela. (Pa tudi preje v »Mladosti«. Opomba uredni.)

Mali Pilat.

Španski spisal P. Luis Coloma.

(Dalje.)

Gabriel se je bojeval proti tem mislim, katere je imenoval boječnost in tenkovežnost. Prepodil jih je in si dejal: Saj ni ne mali ne veliki greh, če govorim z bikoborivcem ali mu stisnem roko, s katero meče puščice ...

Zdaj se je vrnil Garcia z malim možem, starim kakšnih trideset let. Nosil je ozke hlače, veliko ovratnico z rdeče volne, kratki sivi jopič s črnimi našivi in portami ter velik, okrogel klobuk s širokimi kraji, ki so jih držale narazen lesene puščice. Bil je gladko obrt in nosil običajno bikoborivsko, na umeten način spleteno kito, ki je pa bila skrita pod klobukom. Zvečnil je malo gorečo cigaro v levem kotu ust in pljuval na desno in levo skozi umazane, rumene zobe, katerih ni imel veliko. To je bil Desperdicios, ki bi bil ravnotako lahko morski ropar ali pomočnik v klavnici ali pa rekrut. Kajti ni bil pravi bikoborivec — ti nastopajo vedno ponosno in mečejo denar okoli sebe — temveč le bikoborivski pomočnik četrte ali pete vrste. Po kavarnah in v krogu takih

mladih občudovavcev, kakor je bil Garcia, se je bahal z gorostasnimi lažmi o svojih junaštvih, ki so pa v resnici obstajala samo v tem, da je dajal suličice z bandercami v roke tistim, ki so jih morali bikom zasajati v rebra — sam nikdar ni stopil v sredo prizorišča, razun, če je bil bik privezan. V takem slučaju je semtertja zasadel v mlade bike par pušic, enega v spodnjo čeljust, enega v rep in nato živalico napadal z rdečo cunjno v eni, z mečem v drugi roki. Tako dolgo jo je zbadal in ji prizadel nebroj ran, dokler se ni naveličala življenja in se samo zagnala v nastavljeni meč — v veliko veselje banderillovo.

Garcia je Gabrielu junaka predstavil z veliko slovesnostjo. Gabriel se je, ves rdeč v obrazu, odkril, ponudil možu roko in stal tu z odprtimi usti, kajti ni vedel, ali bi ga imenoval »Desperdicios«, ali »gospod Desperdicios«. Ta pa se je klobuk le nalahno dotaknil, dvakrat pljunil v stran, dostojanstveno vstopil in se nalonil na blazine, rekoč:

»Prosim, gospodje!«

Gabriel se je vsedel poleg njega, Garcia pa se je stisnil, kolikor se je mogel, na ozkem zadnjem sedežu. Voznik je obrnil proti Sevilli in Desperdicio je začel govoriti, da strokovnjaško presoja bike in borivce, ki so po njegovi sodbi bili navadni potepuhi, sicer še nekoliko postavnji, pa vbi bojažljivci, ki se le v oštarijah znajo bahati.

»Odkar je umrl Cuhares,« je dejal, »ni več pravih torerov! To je bil bikoborec, hudiča! Samo stopati ni znal.«

Garcia je to verno poslušal kakor sveto proročstvo in mu pritrjeval, Gabriel je tudi poslušal, pa je molčal, kajti kaj naj odgovori?

Voz se je ustavil na početku Sierpes ulice, ko je že napočila noč. Vsi trije so segli v žep, da plačajo voznika, Garcia pa je, čeprav je pridno brskal, potegnil iz njega le prazno roko in Desperdicios je, potem, ko je preiskal vse kote, prišel do prepričanja, da nima slučajno nič drobiža.

Torej je moral Gabriel voznika plačati in se je nato hotel posloviti, toda Desperdicios, ki se je delal, kakor da ne bi hotel, da kdo zanj plačuje, ga je potipal po ravnih in dejal:

»Vraga, če ste plačali voznika, pa vsaj pojte z nama v kavarno ... ne maramo biti umazani.«

Gabriel je to nežno ponudbo odklonil, toda Desperdicios ni odnehal, dokler se ni Gabriel odločil — sicer zelo nerad — da gre s prijateljem v kavarno. Sledil jima je s povešeno glavo.

Kajti, kaj bi bil rekel gospod Desperdicios, ako ne bi šel?

Kavarna, kamor sta jo ubrala Garcia in banderillo, je bila na trgu sv. Franciška. Bila je sicer prostorna, toda nizka in opremljena brez okusa in kričeče ter je čisto pristojala ljudem, kateri so jo posečali.

Vse je bilo razburjeno zaradi napeto pričakovanih bikovih borb. Te napetosti nisi bral samo na lepkih po ulicah, temveč na obrazih vseh ljudi, ki si jih srečal. Kavarna je bila natlačeno polna in vladala je v njej tista šumna živahnost, ki spremlja čutno užitke in se tako zelo razlikuje od onega mirnega smehljanja, ki je znamenje čistega, globokega veselja.

Gabriel je stopil v kavarno ter skušal zatajiti svoja nova prijatelja, kolikor se je dalo. Desperdicios je bahato hodil okoli miz in z debelo palico tolkel po tleh, Blas pa se je danes prav posebno postavljaj, ker je bil pač na višku slave, ko je bil v družbi plemenitega rojaka Gabriela in slovitega borilca Desperdicija. Od neke mize, kjer so sedeli dijaki Garcijeve sorte, so jih poklicali k sebi. Blas jim je predstavil Gabriela kot svojega pristrčnega prijatelja ter jim šepetal v uho, kako je bogat, kako visokega plemstva in kako so mu ga izročili plemeniti starši, da ga varuje. Dijaki so Gabriela sprejeli z onim robatnim veseljem, katerega imenujejo ljudje, ki nimajo nič neznosti, pristrčnosti. Naš Gabriel, ki vsled svoje vzgoje in svojega značaja prav nič ni bil navajen na to sirovo ljubeznivost, se je počutil kakor petelin na tujem dvorišču in ni izpregovoril dveh besed. Dva ali trikrat ga je Garcia potegnil za rob jopiča in mu ježno zašepetal:

»Da bi te hudič! ... Zbudi se! Tristo vragov! ... Pusti vojo bojažljivost, saj si med možmi!«

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani

priporoča leposloven mesečnik

„Dom in Svet“

na leto 12 bogato ilustrovanih seštikov; celoletna naročnina K 10.—. „Dom in Svet“ se je povzdignil tako, da stoji ne le po obliki med najlepšimi, ampak tudi po vsebini med najboljšimi svojimi vrstniki ne le v slovanskem, ampak sploh v literarnem svetu. Vse misli založništva so obrnjene na izpolnjevanje lista in vsak letnik pomenil bo nov napredek za slovensko književnost. Pripovedni in pesniški del lista stoji na častni višini in je zastopan po naših najboljših pisateljih, od katerih imamo izborne spise v rokah.

Dalje priporočamo

„Leposlovno knjižnico“

t. j. zbirko najboljših povesti in romanov svetovne literature v slovenskem jeziku, ki se dobi ravno kar po znižani ceni, ki pa velja le za nekaj časa in priporočamo, da si nabavi to zbirko vsakdo takoj, ker stopi pozneje prvotna cena v veljavo.

Po znižani ceni se dobe:

Mož Simone. Roman iz francoščine Champol-Levstik. 304 strani, samo K 1'40. Krasna, silno zanimiva povest; takoj pri prvi strani nas obvlada radovedna napetost in nam ostane dokler nismo povest prečitali in odložili. — Lepa Simona je prisiljena omožiti se z možem ostudnega obraza; ona se pa zaveda dolžnosti zakonske ljubezni, katera se vsled močeve plemenitosti razvije počasi iz strašne čutne apatije, tudi čustveno, v gorko simpatijo.

Razporoka. Roman iz francoščine Bourget-Kalan. 300 strani, mesto K 2'—, samo K 1'20.

Krasen prevod se lepo prilega finesi Bourgetovega sloga.

Dalje sledeči svetovno znani, globoko zamišljeni spisi, katere so slovenski časopisi že obširno ocenili:

Ponižani in razžaljeni. Roman v štirih delih in z epilogom. Iz ruščine Dostojevski-Levstik. XXII + 501 stran; mesto K 3'—, samo K 1'80.

Stepni kralj Lear. Povest. Iz ruščine Turgenjev-Fran J. in **Hiša ob Volgi.** Iz ruščine Stepnjak Jurca. 188 strani; samo K —'80.

Kobzar. Izbrane pesmi z zgodovinskim pregledom Ukrajine in s pesnikovim življenjepisom. Iz ruščine Sevcenko-Abram. III + 288 strani; mesto K 2'40, samo K 1'—.

Hajdamaki. Poem z zgodovinskim uvodom o Hajdamaščini (Kobzar II. del) Sevcenko-Abram. 152 strani; mesto K 1'50, samo K —'90.

Straža. Povest. Iz poljščine Prus-Virant. VII + 327 strani; mesto K 2'40, samo K 1'40.

Kdor želi vezane zvezke, naj to na naročilnici označi, vezava se posebej računa in velja za vsak zvezek elegantno celoplatno vez. K —'90.

Vsi zvezki naenkrat naročeni se zaračunajo še ceneje, in sicer K 8'— broširano. Povdarjamo pa, da veljajo te cene samo za kratko dobo in ima ta ugodnost samo namen, vzbuditi v širših krogih splošno zanimanje za „Leposlovno knjižnico“.

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani.